

חרות על הלחת. מאי חרות על הלחת? כף פְּרֹשֶׁה, חרות ממלאך המות, חרות משעבוד מלכיות, חרות מהכל. כף הוא. ומה זה חרות? חותם של העולם הבא, שבו יש חרות בכל מיני חרות. ואלמלא לא נשברו, כל מה שצא לעולם אחר כף - לא בא, והיו ישראל בדיוקנאות של מלאכים עליונים שלמעלה. ועל כף מכריז הכתוב ואומר והלחת מעשה אלהים וגו'. אל תאמר שלאחר שהעולם נתקן ונזכר שם מלא היו, אלא בשעה שנתקן בשם אלהים, טרם שנכנסה שבת. המה, מה זה המה? הפוף מה"ה היו, משני צדדים היו - אחד במעשה, ואחד מחרות של מעלה. רשום למעלה לשמר את הכל. ועל זה המ"ה. והמכתב מכתב אלהים הוא - אש שחרה על גבי אש לבנה. מכתב אלהים הוא, הינו שכתוב ועבד הלוי הוא. חרות, כמו שנאמר, שהרי יוכל נקרא חרות, ועושה חרות לכל העולמות.

לְבָן, חברים, מכאן והלאה תדעו שהרי הצד הרע לא שולט עליכם, ואני ייבא סבא עומד לפניכם לעורר דברים אלו. קמו הם, כמי שהתעורר משנתו, והשתטחו לפניו, ולא היו יכולים לדבר. אחר כשעה הם בכו.

פְּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר, שִׁמְנֵי כַּחֲתָם עַל לִבְךָ כַּחֲתָם עַל זְרוּעֶךָ וְגו'. שִׁמְנֵי כַּחֲתָם, בְּשֵׁעָה שְׁנֵדְבָקָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּבַעֲלָהּ, הִיא אִמְרָה שִׁמְנֵי כַּחֲתָם עַל לִבְךָ. דֶּרֶךְ הַחֲתָם, בִּיּוֹן שְׁנֵדְבָק בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנֵדְבָק, מִשְׁאִיר בּוֹ אֵת כָּל דְּיוֹקְנָו. אֵף עַל גַּב שְׂאוֹתוֹ חֲתָם הוֹלֵךְ פָּאן וְכָאן וְלֹא עוֹמֵד

חרות על הלחת, מאי חרות על הלחת. הכי אוקמוה, חירות ממלאך המות, חירות משעבוד מלכיות, (דף קי"ד ע"א) חירות מפלא, הכי הוא. ומאי חרות. גושפנקא דעלמא דאתי, דביה הוה חירות, בכל מיני חירות. ואלמלא לא אתברו, כל מה דאתא לעלמא לבתר, לא אתא, והווי ישראל דיוקנא דמלאכין עלאין דלעילא. ועל דא אכריז קרא ואמר, והלוחת מעשה אלהים וגו', לא תימא דלבתר דעלמא אשתכלל, ואדפר שם מלא הווי, אלא בשעתא דאשתכלל בשם אלהים, עד לא ייעול שבת.

המה, מאי המה. הפוף מה"ה הווי. מתרין סטרין הווי. חדא בעובדא, וחדא דחירות לעילא, רשים לעילא לנטרא לכלא. ועל דא המ"ה. והמכתב מכתב אלהים הוא, אשא אוכמא על גבי אשא חוורא. מכתב אלהים הוא, היינו דכתבי, (במדבר יח) ועבד הלוי הוא. חרות כמה דאתמר, דהא יוכל קרי חירות, ועביד חירות לכל עלמין.

עד פאן חברייא. מכאן והלאה תנדעון, דהא סטרא בישא, לא שלטא עלייכו ואנא ייבא סבא, קאימנא קמייכו, לאתערא מלין אלין, קמו אינון, כמאן דאתער משינתיה, ואשתטחו קמיה, ולא הווי יכלין למלא. לבתר שעתא בכו.

פְּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר, (שיר השירים ח) שִׁמְנֵי כַּחֲתָם עַל לִבְךָ כַּחֲתָם עַל זְרוּעֶךָ וְגו', שִׁמְנֵי כַּחֲתָם, בְּשֵׁעָתָה דְּאִתְדַבְּקָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּבַעֲלָהּ, אִיהִי אִמְרַת שִׁמְנֵי כַּחֲתָם, אֲרַחָא דְּחֲתָם, בִּיּוֹן דְּאִתְדַבְּקָ בַּהֲוֵיא אֲתָר דְּאִתְדַבְּקָ שְׂבִיק בִּיהַּ כָּל דְּיוֹקְנֵיהּ, אֵף עַל גַּב דְּהֵוֵיא חֲתָם אֲזִיל הָכָא וְהָכָא, וְלֹא קִיַּמָּא תַּמָּן, וְהָא אֲתַעְבְּרַ מְנִיָּה, כָּל

וְהָא אֲתַעְבְּרַ מְנִיָּה, כָּל